

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 11 /10/ 2025**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, **hasta** eum transfixit et armis spoliavit.

2. Quam multas imagines fortissimorum **virorum** - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.

3. Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis perculsa atque prostrata impetu **belli** ipsius, quod necesse fuit: constituenda iudicia, revocanda fides, comprimendae libidines, propaganda suboles; omnia quae dilapsa iam diffluxerunt, severis legibus vincienda sunt.

4. Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. {...} Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis **ianuae** appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, **domum** reverterunt.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες **20**

B1. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

α. πυγμαχία (στο 1ο κείμενο) **pugna**

β. πρόκριση (στο 1ο κείμενο) **cernatur**

γ. ουμανισμός (στο 2ο κείμενο) **homines**

δ. προπαγανδιστικός (στο 3ο κείμενο) **propaganda**

ε. οικοδομικός (στο 4ο κείμενο) **domum**

Μονάδες **10**

B2α. Να χαρακτηρίσετε ως *σωστές* ή *λανθασμένες* τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**, ανάλογα με το περιεχόμενό

της.

- α. Ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρων υπήρξε από τους μεγαλύτερους ποιητές της αρχαιότητας. Λάθος
β. Ο Λουκρήτιος έγραψε το *De rerum natura* ένα έργο με φιλοσοφικό περιεχόμενο. **Σωστό**
γ. Η *Αινειάδα* αποτελεί έργο του Πόμπλιου Βεργίλιου Μάρωνος. Σωστό

Μονάδες 6

B2β. Τι γνωρίζετε για το έργο του Οβιδίου;

βλ. Εισαγωγή βιβλίο Εν δυνάμει

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **Is** : αφαιρετική πληθυντικού **eis/iis/is**
- **castris** : αιτιατική πληθυντικού **castra**
- **omnes** : ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου. **omnia**
- **filius** : κλητική ενικού. **fili**
- **viribus** : αφαιρετική ενικού. **vi**
- **fortior** : αφαιρετική ενικού στο θηλυκό γένος στον ίδιο βαθμό. **fortiore**
- **imagines** : γενική πληθυντικού. **imaginum**
- **ego** : δοτική ενικού στο β πρόσωπο. **tibi**
- **rem publicam** : αφαιρετική ενικού. **re publica**
- **mentem** : αιτιατική πληθυντικού. **mentes/is**
- **quae (κείμενο 3)** : γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος. **quarum**
- **belli** : ονομαστική πληθυντικού. **bella**
- **suboles** : γενική πληθυντικού **subolum**
- **voce** : αιτιατική πληθυντικού. **voces**
- **dona** : ονομαστική ενικού. **donum**

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπ'οψιν και το γένος του υποκειμένου :

- **abiret** : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **abeunti**
- **edixit** : β ενικό **και** β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα. **edic / edicite**
- **ruit**: αιτιατική ενικού μετοχής Μέλλοντα. **ruiturum**
- **reliquerunt** : απαρέμφατο Μέλλοντα στην άλλη φωνή. **relictum iri**
- **gerendi** : γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο θηλυκό. **gerentis**
- **dilapsa**: απαρέμφατο Μέλλοντος **και** αφαιρετική Σουπίνο . **dilapsura esse/dilapsu**
- **venerunt** : αφαιρετική ενικού του γερουνδιακού στο θηλυκό. **venienda**
- **animadverterunt**: β ενικό υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **animadvertendus esses**
- **nuntiaverunt** : α πληθυντικό υποτακτικής Υπερσυντελικού στην ίδια φωνή. **nuntiavissemus**
- **abiectis** : γ ενικό υποτακτικής Παρατατικού. **abiceretur**
- **rettulerunt** : απαρέμφατο Μέλλοντα στην άλλη φωνή. **rellatueros esse**
- **osculati sunt**: β ενικό υποτακτικής Μέλλοντος. **osculaturus sis**
- **posuissent**: β ενικό οριστικής Παρατατικού. **ponebas**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. *abiectionis armis* : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- ***Cum praedones abiecerant arma***
- ***Cum praedones abiecissent arma***
- ***Postquam/ubi/simul/ut praedones abiecerunt/re arma***

Μονάδες **3**

Δ2. *fortior hoste*: Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

- ***Hoste (Αφαιρετική συγκριτική, β όρος σύγκρισης)***
- ***Adulescens fortior quam hostis (quam + ομοιόπρωτα με τα α όρο)***

Μονάδες **2**

Δ3. *Quod ut praedones animadverterunt* : Να συμπτύξετε τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη επιρρηματική πρόταση.

- ***Quo animadverso*** (αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή)

Μονάδες **4**

Δ4. *Tum adulescens hasta eum transfixit et armis spoliavit* : Στη παραπάνω πρόταση να χρησιμοποιήσετε το ρήμα **debeo** στον κατάλληλο τύπο στην υποτακτική Υπερσυντελίκου και στη συνέχεια να μετατρέψετε τη πρόταση σε παθητικό σύνολο με τη χρήση της Παθητικής Περιφραστικής συζυγίας.

- ***Tum adulescens debuisset hasta eum transfigere et armis spoliare***
- ***Is tranfigendus fuisset hasta et spoliandus fuisset armis adulescenti***

Μονάδες **4**

Δ5. *Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt* : Να μετατρέψετε τη σύνταξη της προτάσης σε Παθητική.

- ***Haec postquam relata sunt Scipioni a domesticis***

Μονάδες **2**

Δ6. *quae homines deis immortalibus consecrare solent* : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

- **δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη *dona* της προηγούμενης επιρρηματικής χρονικής πρότασης. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *quae* και εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (*solent*) γιατί δηλώνει το πραγματικό γεγονός.**

Μονάδες **4**

Δ7. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam :
Να μετατρέψετε τη σύνταξη των γερουνδίων από **ενεργητική** σε **παθητική**.

- **Colendis et cogitandis hominibus excellentibus** (προαιρετική γερουνδιακή έλξη)

Μονάδες **2**

Δ8. Cum ante vestibulum dona posuissent : Να συμπτύξετε τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη επιρρηματική πρόταση.

- **Donis positis** (αφαιρετική απόλυτη χρονική μετοχή)

Μονάδες **4**

Δ9. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **hasta** (1°), **virorum** (2°), **belli** (3°), **ianuae** (4°), **domum** (4°)

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες **5**

Επιμέλεια Θεμάτων: Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!